

פרשת במדבר

כאשר יחנו כן יסעו (ב, יז)

כאשר יחנו כן יסעו כקורה או כתיבה?

"כאשר יחנו כן יסעו" בספרי והמדרש על הפסוק & גם מובא גם ברש"י שכשעם ישראל היו במדבר הם חנו וגם נסעו, נמצא שנסיעתם הייתה כחנייתם ויש שני פירושים איך ובאיזה צורה נעו האם כקורה מלבנית או שמא כתיבה מרובעת. האם חנו כתיבה ונסעו כקורה או גם נסעו כתיבה? זו השאלה.

במדבר פרק ט פסוק יח: על פי יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל פִּי יְהוָה יִחַנו כָּל יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֵּן הָעָם עַל הַמִּשְׁכָּן יָחֹנוּ:

רש"י- על פי ה' יסעו. שנינו במלאכת המשכן, כיון שהיו ישראל נוסעים, היה עמוד הענן מתקפל ונמשך על גבי בני יהודה כמין קורה, תקעו והריעו ותקעו, ולא היה מהלך עד שמשה אומר קומה ה', ונסע דגל מחנה יהודה. זו (ר) בספרי (פד): ועל פי ה' יחנו. כיון שהיו ישראל חונים, עמוד הענן מתמר ועולה ונמשך על גבי בני יהודה כמין סוכה, ולא היה נפרש עד שמשה אומר שובה ה' רבבות אלפי ישראל, הוי אומר על פי ה' וביד משה: (רש"י)

מדרש פרשת במדבר- וכך היו מהלכין על גביהם, וכמין קורה יוצאה מתוך הענן, שהיו יודעין לאיזה רוח הם יוצאין. כך היה מסע כל דגל ודגל. גמרו להלך עד היכן שהוא רוצה שיחנו, אותו הענן שהיה נראה כמין קורה, היה כנוסע (ב)עצמו, והם יודעין שבאותו מקום הם חונים.

מובא בירושלמי מסכת עירובין דף לג' כך: כיצד היו ישראל מהלכין במדבר רבי חמא בר חנינה ורבי הושעיה חד אמר כתיבה וחרנה אמר כקורה מאן דמר כתיבה (שם) כאשר יחנו כן יסעו מאן דמר כקורה (במדבר י) מאסף לכל המחנות לצבאותם. & מאן דמר כקורה ומה מקיים כתיבה כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתן על פי הדיבור אף בנסיעתן על פי הדיבור ומאן דמר כתיבה מה מקיים כקורה מאסף לכל המחנות לצבאותם לפי שהיה שבטו של דן מרובה באוכלוסין היה נוסע באחרונה.

מכיוון שאין במדרש הזה הכרע בנושא אנו רוצים לבוא & ולטעון ששתי הדעות צודקות.

היבטים נוספים לקורה ולתיבה.

קורה בתנועה- מסכת בבא קמא פרק ג משנה ה' כתוב: & זה בא בחביתו, וזה בא בקורתו, נשברה כדו של זה בקורתו של זה--פטור, שלזה רשות להלך ולזה רשות להלך. & היה בעל הקורה ראשון, ובעל החבית אחרון--נשברה חבית בקורה, פטור; אם עמד בעל הקורה, חייב; אם אמר לו לבעל החבית, עמוד--פטור. & היה בעל החבית ראשון, ובעל הקורה אחרון--נשברה חבית בקורה, חייב; אם עמד בעל החבית, פטור; אם אמר לבעל הקורה, עמוד--חייב. &

קורה בטהרה- למדנו במסכת כלים פרק טו 'א' וכך כתוב: & כלי עץ, כלי עור, כלי עצם, וכלי זכוכית--פשוטיהן, טהורין; ומקבליהן, טמאין. & נשברו, טהרו; חזר ועשה מהן כלים, מקבלין טומאה מכאן ולהבא. & השידה, והתיבה, והמגדל, כוורת הקש, וכוורת הקנים, ובור ספינה אלכסנדריית--שיש להן שוליים, והן מחזיקין ארבעים סאה בלח, שהן כוריים ביבש--הרי אלו טהורין.

קורה במבוי- למדנו במסכת עירובין פרק א משנה ב'- הכשר מבוי, בית שמאי אומרים, לחי וקורה, ובית הלל אומרים, לחי או קורה. רבי אליעזר אומר, לחיין. משום רבי ישמעאל אמר תלמיד אחד לפני רבי עקיבא, לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על מבוי שהוא פחות מארבע אמות, שהוא [נתר] או בלחי או

פרשת במדבר

בקורה, על מה נחלקו, על רחב מארבע אמות ועד עשר, שבית שמאי אומרים, לחי וקורה, ובית הלל אומרים, או לחי או קורה. אמר רבי עקיבא, על זה ועל זה נחלקו.

קורה מופיעה באלמנטים של מבוי היא עושה את צורה הפתח היא נמצאת למעלה גם בנושא היזק של אדם ההולך עם קורה ונעמד לכתף ושברה הקורה את & כד היין של חבירו. עוד יש ואפשר לקטלג את הקורה כפשוטי כלי עץ שלא מקבלים טומאה. היא גם למעלה במעמד של משפיע. קורות הבית. בצל קורתיה.

במדרש פרשת מסעי כתוב כך: כצאן מהו. מה הצאן אין מכניסין אותן לצל הקורה, אף ישראל כל זמן שהיו במדבר לא נכנסו לצל הקורה ארבעים שנה. מה הצאן אין כונסין להם אוצרות אלא רועה במדבר, כך ישראל ארבעים שנה שהיו במדבר נזונו בלא אוצרות. ומה הצאן כל מקום שהרועה מנהיגה היא נמשכת אחריו, כך ישראל כל מקום שהיו משה ואהרן מסיעין אותם, נוסעין אחריהם, שנאמר, אלה מסעי בני ישראל. לקיים מה שנאמר, נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן:

תיבה בהלכות שבת- במסכת & שבת פרק טז משנה & ה' - & רבי שמעון בן ננס אומר, פורסין עור של גדי על גבי שידה תיבה ומגדל שאחז בהן האור, מפני שהוא מחרך. &

במסכת תענית- פרק ב, & א סדר תעניות כיצד: & מוציאים את התיבה לרחובה של עיר; ונותנין אפר מקלה על גבי התיבה, ב, & עמדו בתפילה-- מורידין לפני התיבה זקן ורגיל, ויש לו בנים, וביתו ריקן, כדי שיהא ליבו שלם בתפילה;

תיבה- היא כלי גדול וכבד המונח בקרקע ובשל כך אינו מקבל טומאה והוא גם נחשב לכלי קיבול ענק.

מסתבר שיש כאן בקורה, ובתיבה, אלמנטים של נייחות וניידות ככתוב "כאשר יחנו כן יסעו", גם עניין של אין אפשרות של כל טומאה, כי עם ישראל בעצם יצירתו ובשורשו אינו יכול בכלל לקבל טומאה אמנם יהודי/ה באופן אישי פרטי כן, אך 'כלל ישראל' קדוש הוא ואין בו כל טומאה.